

СЕРХИО РАМИРЕЗ У НОВОМ ЕГЗИЛУ

Никарагвански писац Серхио Рамирез, који је већ живео у егзилу у Шпанији седамдесетих година прошлог века бежећи од диктатуре Анастасија Сомозе, недавно је поново затражио политички азил, пошто је актуелни режим председника Данијела Ортеге издао 9. септембра налог за пишчево привођење. Рамирез, добитник Награде „Сервантес” за 2018, у том тренутку налазио се на путу за Шпанију, где је имао заказане обавезе код издавача свог најновијег романа *Тонголеле није знао да игра (Tongolele no sabía bailar)* и Института Сервантес, који му припрема европску турнеју.

Рамирез је имао значајну улогу у сандинистичком покрету и револуцији и на крају је био потпредседник Никарагве, али се са Данијелом Ортегом политички разишао почетком деведесетих година. Ортега је по другом доласку на власт 2007. напустио левичарску политику, зближио се са Католичком црквом и крупним капиталом, запосливши чланове своје породице у водеће монополске компаније. Претпоставља се да је повод за најновији налог за привођење управо био последњи роман, приповест инспирисана студентском побуном у престоници Манагви 2018. и њеним крвавим гушењем, са преко четиристо жртава.

СТИПЕНДИЈА ЦИНИЈУС ФОНДАЦИЈЕ МАКАРТУР

Америчка фондација „Макартур” додељује стипендију „Цинијус” која се сматра најпрестижнијим уметничким признањем у САД јер пркоси културним и језичким границама америчког континента. Кандидате предлаже анонимни жири, а дела вреднује анонимно изабрани комитет, бирајући „појединце који су показали изванредну оригиналност и посвећеност у својим креативним настојањима.”

Овогодишњи добитник је Данијел Аларкон (1977), рођен у Перуу и одрастао у САД, приповедач, есејиста и новинар, сарадник *Њујоркера* и професор на Универзитету Колумбија. Објавио је на енглеском до сада три романа и збирку приповедака. За роман *Изгубљени радио њаг (Lost City Radio)* добио је 2007. награду америчког ПЕН центра, док га је исте године часопис *Граница* уврстио у Антологију двадесет и једног младог америчког писца. У саопштењу о овогодишњој награди, комитет фондације наводи Аларконово истраживање „друштвених, културних и језичких веза у Латинској Америци” и истиче његов приповедачки таленат.

НОВА КЊИЖЕВНА НАГРАДА

По добијању медаље Националне књижевне фондације за допринос америчкој књижевности 2014, Урсула ле Гвин је изјавила да „долазе тешка времена, да ћемо желети да чујемо гласове писаца који виде алтернативе садашњем начину живота у друштву испуњеном страховима и опседнутом технологијама, писаца који ће својом имагинацијом дати стварне основе да се на њима изгради нова нада”.

Седам година касније, установљава се награда по имену плодне ауторке модерне научне фантастике, песникиње и есејисткиње, преминуле 2018, која ће се додељивати сваког 21. октобра, на њен рођендан, почевши од 2022. Износ од 25.000 америчких долара додељиваће се сваке године писцима „имагинативне прозе” о којима је Ле Гвинова говорила 2014. Она је том приликом још рекла и да медаљу дели са „свим оним писцима који су дуго били искључени из књижевности – мојим колегама, писцима фантастике, писцима имагинације, који педесетак година уназад посматрају како значајне награде одлазе у руке такозваних реалиста.” А када дођу тешка времена, подсетила је Ле Гвинова, „биће нам потребни писци који још памте шта је слобода – песници, визионари, реалисти крупније реалности.”

У саопштењу њене фондације, каже се да ће нова награда бити додељивана у славу писаца у чијим делима се налазе „одрази тема и идеја кључних у величанственом опусу Урсуле ле Гвин: антрополошке рефлексије о нади и слободи, алтернативе конфликтима и холистички поглед на место човечанства у природном поретку.” За награду су подобни писци и песници свих праваца и жанрова. У жирију ће, поред осталих, одлучивати и писци Дејвид Мичел, мексички песник и романијер Луис Алберто Уреал и млада књижевница фантастике Беки Чејмберс.

НОВИ ПРЕДСЕДНИК МЕЂУНАРОДНОГ ПЕН-а

За новог председника Међународног ПЕН-а, који у овој години обележава стоту годишњицу оснивања, изабран је на конгресу ове организације турски књижевник курдског порекла Бурхан Сонмез (1965). Конгрес је због актуелне пандемије одржан у онлајн формату. А „док се читав свет бори против епидемије ковид-19, једна друга епидемија, звана ауторитаризам, шири се по свету. Слобода изражавања и слобода креативности под тешком су паљбом. Зато нам је Међународни ПЕН данас потребнији него икада”, изјавио је после избора Бурхан Сонмез.

Сонмез, по образовању правник, има богато искуство у борби са аутократским режимима. Осамдесетих година прошлог века, после војног удара у Турској, био је један од организатора студентских протеста, хапшен и подвргаван тортури. Као адвокат, који је заступао оштећене у случајевима кршења људских права, био је мета полицијског и судског прогона, због чега је морао да затражи азил у Великој Британији. У прогонству је почео да пише прозу, која се преводи и објављује широм света. У Србији су му издати романи *Исџанбул Исџанбул* и *Невини*. Ради као предавач на факултетима у Кембриџу и Истанбулу.

Приредио
Преграј ШАПОЊА